

Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης (ΘΙΣΤΕ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024

Σύνολο μαθημάτων: 40 (24 επισκοπήσεις, 12 Διαλέξεις, 4 Σεμινάρια)

30 πιστωτικές μονάδες ανά εξάμηνο= 60 ανά έτος

240 πιστωτικές μονάδες για τη λήψη πτυχίου

Κάθε μάθημα του Α΄ και Β΄ έτους: 5 πιστωτικές μονάδες

1 Διάλεξη: 7 πιστωτικές μονάδες

1 Σεμινάριο: 9 πιστωτικές μονάδες

1 Πρακτική Άσκηση: 7 πιστωτικές μονάδες

1 Πτυχιακή Εργασία: 16 πιστωτικές μονάδες (=1 Διάλεξη: 7 πιστωτικές

Μονάδες + 1 Σεμινάριο: 9 πιστωτικές μονάδες)

Πεδία

I. Ιστορία και Θεωρία της Τέχνης και της Αρχιτεκτονικής (ΙΣΘΕΤΑ 001-499)

Συνομογραφίες:

Δ=Διάλεξη

ΤΕ=Τέχνη

ΑΡ=Αρχιτεκτονική

Σ=Σεμινάριο

ΤΕ=Τέχνη

ΑΡ=Αρχιτεκτονική

Κωδικοί:

Δ-ΙΣΘΕΤΑ 001-199

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 001-099

Δ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 100-199

Σ-ΙΣΘΕΤΑ 200-499

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 200-399

Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 400-499

II. Φιλοσοφία της Τέχνης και Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΦΙΤΑΕ 500-999)

Συντομογραφίες:

Δ=Διάλεξη

ΦΙ=Φιλοσοφία

ΑΝ=Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Σ=Σεμινάριο

ΦΙ=Φιλοσοφία

ΑΝ=Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Κωδικοί:

Δ-ΦΙΤΑΕ 500-699

Δ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 500-599

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 600-699

Σ-ΦΙΤΑΕ 700-999

Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 700-899

Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 900-999

Οι μοναδικοί κωδικοί του κάθε μαθήματος παραμένουν σε ισχύ, ενεργοποιημένοι ή μη, έως ότου εξαντληθούν.

Περιεχόμενα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	1
Α΄ και Β΄ έτος: 24 υποχρεωτικά μαθήματα.....	5
Α΄ εξάμηνο	5
Β΄ εξάμηνο.....	8
Γ΄ εξάμηνο.....	11
Δ΄ εξάμηνο.....	13
Γ΄ και Δ΄ έτος.....	16
Ε΄ και Ζ΄ εξάμηνο	16
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 615.....	16
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 002	16
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 031	17
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 039	17
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 614.....	18
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 623.....	18
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 622.....	19
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 018	19
ΠΡΑ	20
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 220	20
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 217	20
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 233.....	21
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 225.....	21
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 234.....	22
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 222	22
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 232.....	23
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 925	23
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 928	24
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 906.....	24
ΣΤ΄ και Η΄ εξάμηνο.....	26
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 001	26
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 625.....	26
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 022	27
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 020	27
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 611.....	28
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 624.....	29
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 616.....	29
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 235.....	29
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 207	30

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 221	30
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 228.....	31
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 236.....	32
Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 716.....	33
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 918.....	33
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 926.....	34
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 927	34
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΤΥ	35

Α΄ και Β΄ έτος: 24 υποχρεωτικά μαθήματα

Α΄ εξάμηνο

A1 Ιστορία της Τέχνης: εποπτική εισαγωγή (Συνδιδασκαλία)

Νίκος Δασκαλοθανάσης, Καθηγητής

Εποπτική εισαγωγή στο σύνολο των περιόδων, ρευμάτων, κινημάτων και τάσεων της ιστορίας της τέχνης της Δύσης από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας.

A2 Ιστορία της Αρχαίας Τέχνης (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο ΤΕΤ)

Δημήτρης Δαμάσκος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Παν/μιο Πατρών (ανάθεση)

Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τον 10ο αι. π.Χ. έως και τα τέλη του 1ου αι. π.Χ. αιώνα, κατά τη διάρκεια δηλαδή της διαμόρφωσης και ανάπτυξης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού στον ανατολικομεσογειακό χώρο. Την περίοδο αυτή διαπιστώνεται η δημιουργία υψηλής ποιότητας τεχνών, κέντρο των οποίων ήταν ο άνθρωπος με τις ποικίλες δραστηριότητές του στη δημόσια και ιδιωτική σφαίρα της κοινωνίας στην οποία ζούσε. Η αρχαία ελληνική τέχνη εξέφρασε σταδιακά και ανά εποχή ιδανικά και αξίες που απηχούσαν τα εκάστοτε πολιτεύματα (αριστοκρατικό, τυραννικό, δημοκρατικό, μοναρχικό), αλλά και τη σχέση του ανθρώπου με τις λατρευόμενες θεότητες, ανθρωποκεντρικές επίσης. Στα μαθήματα εξετάζονται ανά εποχή οι βασικές κατηγορίες της αρχαίας ελληνικής τέχνης (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, αγγειογραφία και μικροτεχνία). Η επισκόπηση τελειώνει με την προσέγγιση του αρχαίου ελληνικού με το ρωμαϊκό πολιτισμό και τη δημιουργία του λεγόμενου ελληνορωμαϊκού πολιτισμού.

A3 Ιστορία της Τέχνης της Μεσαιωνικής Ευρώπης

Καλλιρρόη Δινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή τέχνη από τον 4^ο έως τον 14^ο αιώνα. Οι διαλέξεις μοιράζονται ανάμεσα στην τέχνη της Ύστερης Αρχαιότητας, τη Βυζαντινή τέχνη και την τέχνη της Μεσαιωνικής Δύσης, με ιδιαίτερη έμφαση στη μνημειακή ζωγραφική, τη γλυπτική και έργα μικροτεχνίας.

A4 Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών 1: Αρχαιότητα – Νεότεροι χρόνοι (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο ΤΕΤ)

Ευάγγελος Αθανασόπουλος, Εντεταλμένος Διδάσκων

Το μάθημα συνιστά επισκόπηση της ιστορίας της φιλοσοφίας μέσα από το πρίσμα της ανάπτυξης των αισθητικών θεωριών. Καλύπτονται εδώ οι ιστορικές περίοδοι της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα, της Αναγέννησης, του 17^{ου} αιώνα και του Διαφωτισμού έως τα τέλη του 18^{ου} αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, εκτίθενται διαδοχικά τα επιχειρήματα που αντλούνται από τα έργα του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη, της ελληνιστικής φιλοσοφίας (Στοά, Κήπος, Σκεπτικοί, Κυνικοί) και της ελληνορωμαϊκής παράδοσης, της φιλοσοφίας της Ύστερης Αρχαιότητας (Πλωτίνος, Αυγουστίνος), της ύστερης βυζαντινής και δυτικής χριστιανισμής, των αναγεννησιακών φιλοσόφων, λογίων και καλλιτεχνών, όπως και των φιλοσόφων που συνδέονται ποικιλοτρόπως με τα ρεύματα του ορθολογισμού, της εμπειριοκρατίας, του κριτικισμού και του υπερβατικού ιδεαλισμού. Η ιστορία αυτή, η οποία συσχετίζεται με τα ευρύτερα πολιτισμικά, καλλιτεχνικά και επιστημονικά συμφραζόμενα, επιδιώκει να αναδείξει τις παραμέτρους εκείνες που μας επιτρέπουν να προσδιορίσουμε με ακρίβεια τόσο τις έννοιες της τέχνης και της καλλιτεχνικής δραστηριότητας όσο και τον αντίκτυπό τους στη ζωή και τη σκέψη.

A5 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Μαρία-Χριστίνα Χατζηιωάννου, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ανάθεση)

Ο στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις κυριότερες οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνιστώσες που διαμορφώνουν τις ευρωπαϊκές εμπειρίες κατά τον 19^ο αιώνα. Ο σκοπός δεν είναι να παρουσιαστεί ένα σύνολο ιστοριών των επιμέρους χωρών της ευρωπαϊκής ηπείρου, αλλά η ταυτόχρονη πραγμάτευση των εξελίξεων που διαμόρφωσαν τον σύγχρονο κόσμο, έτσι ώστε οι φοιτητές να έχουν τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται τη σημασία των υπερεθνικών διαδικασιών, την εσωτερική διαφοροποίηση και την αλληλεπίδραση, την ενότητα αλλά και την ποικιλία των ευρωπαϊκών εμπειριών. Τα μαθήματα οργανώνονται θεματικά και γύρω από σημαντικές έννοιες κλειδιά, όπως κινήματα, επαναστάσεις, ρεύματα ιδεών, έθνος-κράτος, αυτοκρατορίες, κοινοβουλευτικά καθεστώτα, συνασπισμοί κρατών, διατηρώντας πάντα στον διανοητικό ορίζοντα την χρονική ακολουθία των φαινομένων.

A6 Αγγλική Ορολογία Τέχνης 1 (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο TET)

Μαρία Βάρα, μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Το μάθημα εστιάζει στην ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων, του ειδικού λεξιλογίου, των γνώσεων και των στρατηγικών που απαιτούνται για τη μελέτη αγγλόφωνων επιστημονικών κειμένων τέχνης ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση των φοιτητών/τριών σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία και να συνεισφέρει στη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών τους στο διεθνές/διεπιστημονικό περιβάλλον που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό. Έμφαση δίνεται στην εξοικείωση με τη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών/μέσων για την πρόσβαση σε αγγλόφωνη βιβλιογραφία καθώς και στην αξιοποίηση ιστοσελίδων διεθνών μουσείων ως εργαλείων μελέτης έργων και σύνταξης κειμένων τέχνης.

B' εξάμηνο

B1 Ιστορία της Τέχνης των νεότερων χρόνων 1: Αναγέννηση και Μπαρόκ (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο TET)

Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Η έμφαση στο μάθημα αυτό δίνεται στην αναγεννησιακή εικαστική παραγωγή της ιταλικής χερσονήσου από τον 14ο έως και τον 16ο αιώνα, ενώ παρουσιάζονται παραδείγματα έργων και από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως από τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες. Κεντρική θέση κατέχουν βασικά ζητήματα, όπως τα διαφορετικά στυλιστικά ιδιώματα, όπως διαμορφώνονται μέσα στην ευρεία αυτή περίοδο, οι διαφορές που εντοπίζονται ανάμεσα σε ορισμένα καλλιτεχνικά κέντρα της ιταλικής χερσονήσου (π.χ. Ρώμη, Φλωρεντία, Σιένα, Βενετία), η σχέση της καλλιτεχνικής παραγωγής με σημαντικούς αναθέτες της εποχής (π.χ. Μέδικοι, πάπες). Το αξίωμα ut pictura poesis εξετάζεται μέσα από τη μελέτη της σχέσης συγκεκριμένων έργων και εικονογραφικών συνόλων με λογοτεχνικά κείμενα, συμβολισμούς και θεωρητικά κείμενα περί τέχνης. Το τελευταίο μέρος του μαθήματος καταλαμβάνει μια πρώτη συζήτηση για την ευρωπαϊκή τέχνη του 17ου αιώνα, το μπαρόκ, και την ευρωπαϊκή τέχνη από το 1700 έως το 1770 περίπου, το ροκοκό.

B2 Ιστορία της Τέχνης των νεότερων χρόνων 2: από τον Νεοκλασικισμό στον Ιμπρεσιονισμό (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο TET)

Ασημίνα Κανιάρη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Επισκόπηση της τέχνης από τα καλλιτεχνικά ρεύματα του δευτέρου μισού του 18^{ου} αιώνα έως τα τέλη του 19^{ου} αιώνα με κύρια αναφορά στη ζωγραφική του Νεοκλασικισμού, τη Ρομαντική ζωγραφική του 19^{ου} αιώνα και τα ρεύματα του δευτέρου μισού του 19^{ου} αιώνα, από τον Ρεαλισμό έως και τον Ιμπρεσιονισμό.

B4 Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών 2: από τους νεότερους χρόνους έως τις μέρες μας (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο TET)

Ευάγγελος Αθανασόπουλος, Εντεταλμένος Διδάσκων

Το μάθημα ολοκληρώνει την επισκόπηση της ιστορίας της φιλοσοφίας μέσα από το πρίσμα της ανάπτυξης των αισθητικών θεωριών. Εκκινώντας από την ακμή του Διαφωτισμού στα τέλη του 18ου αιώνα, η περίοδος που καλύπτεται εδώ αφορά σε

κεντρικά ρεύματα του 19ου αιώνα (όπως ιδεαλισμός, ρομαντισμός, αισθητισμός) έως τις αρχές του 21ου αιώνα. Έμφαση δίδεται στις διαφορετικές αισθητικές τοποθετήσεις των καλλιτεχνών, συγγραφέων και ποιητών απέναντι στον πρωτοεμφανιζόμενο κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής, και μάλιστα σε συνδυασμό με τη σταδιακή ανάδυση των επιστημών του ανθρώπου (ψυχολογία, ανθρωπολογία και κοινωνιολογία της τέχνης). Στη συνέχεια, εξετάζονται τα επιχειρήματα που αντλούνται από τις αισθητικές θεωρίες του εικοστού αιώνα σ' ένα ευρύ γεωγραφικό φάσμα. Η ιστορία αυτή, η οποία συσχετίζεται εδώ τόσο με τις νεότερες φιλοσοφικές αναζητήσεις όσο και με τις ποικίλες καλλιτεχνικές και λογοτεχνικές εκφάνσεις της περιόδου του Μοντερνισμού, επιδιώκει να αναδείξει εντέλει τα κεντρικά διακυβεύματα της σύγχρονης αισθητικής φιλοσοφίας.

B5 Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Άντα Διάλλα, Καθηγήτρια

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να συζητήσει τα βασικά χαρακτηριστικά του ευρωπαϊκού 20^{ου} αιώνα: από την μια μεριά την αλματώδη τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο –που επιφέρει βαθύτατους οικονομικούς, κοινωνικούς, ιδεολογικούς μετασχηματισμούς, αλλά και μετασχηματισμούς στις νοοτροπίες– και από τη άλλη τη συνεχιζόμενη και εντεινόμενη βία. Την περίοδο αυτή η Ευρώπη χαρακτηρίζεται από συγκρουόμενα συστήματα αξιών και κυρίως τη σύγκρουση ανάμεσα στο φιλελευθερισμό, το φασισμό, και τον κομμουνισμό. Είναι η εποχή των ολοκληρωτικών πολέμων. Η Ευρώπη αντιμετωπίζει την ενσωμάτωση των μαζών στον πολιτικό και κοινωνικό βίο, ενώ προς το τέλος της περιόδου αναζητεί εκ νέου την θέση της σε ένα μη ευρωκεντρικό κόσμο.

B6 Αγγλική Ορολογία Τέχνης 2 (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο TET)

Μαρία Βάρα, μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Το μάθημα εστιάζει στην ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων, του ειδικού λεξιλογίου, των γνώσεων και των στρατηγικών που απαιτούνται για τη μελέτη αγγλόφωνων επιστημονικών κειμένων τέχνης ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση των φοιτητών/τριών σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία και να συνεισφέρει στη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών τους στο διεθνές/διεπιστημονικό περιβάλλον που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό. Έμφαση δίνεται στην εξοικείωση με τη

χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών/μέσων για την πρόσβαση σε αγγλόφωνη βιβλιογραφία καθώς και στην αξιοποίηση ιστοσελίδων διεθνών μουσείων ως εργαλείων μελέτης έργων και σύνταξης κειμένων τέχνης.

B8 Μοντέρνα Τέχνη

Νίκος Δασκαλοθανάσης, Καθηγητής

Ιστορική επισκόπηση των σημαντικότερων ρευμάτων της δυτικής τέχνης, από τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου έως τα μέσα του 20ού αιώνα.

Γ' εξάμηνο

Γ1 Ιστορία της Αρχιτεκτονικής 1 (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο ΤΕΤ)

Ανδρέας Γιακουμακάτος, Ομότιμος Καθηγητής

Κων/να Κάλφα, Εντεταλμένη Διδάσκουσα

Το μάθημα εξετάζει την ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική από την έναρξη της «μοντέρνας εποχής» (1401) ως το τέλος του «μακρού 19^{ου} αιώνα» (1914). Προσεγγίζονται ζητήματα σχετικά με τη θεωρία και την αρχιτεκτονική της ιταλικής Αναγέννησης, του Μπαρόκ, του Νεοκλασικισμού, των πόλεων του 19^{ου} αιώνα, της αρχιτεκτονικής των νέων υλικών και της Αρ νουβό. Αναλύεται επίσης η σημασία του ευρωπαϊκού πολιτισμού και ιδιαίτερα του αρχιτεκτονικού για την ανάπτυξη της παγκόσμιας έντεχνης αρχιτεκτονικής. Δίνεται έμφαση σε οπτικοακουστικά μέσα πρόσληψης και κατανόησης των ζητημάτων.

Γ4 Φιλοσοφία της Τέχνης

Ευάγγελος Αθανασόπουλος, Εντεταλμένος Διδάσκων

Η φιλοσοφία της τέχνης εστιάζει στο ερώτημα «Τι είναι τέχνη;» Το μάθημα εκκινεί από την κριτική προσέγγιση της δυνατότητας ορισμού της τέχνης, όπως αυτή αναπτύχθηκε στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα. Εξετάζονται, συνοπτικά και κριτικά, βασικές έννοιες που έχουν προταθεί ιστορικά ως ουσιώδη γνωρίσματα της τέχνης: μίμηση/αναπαράσταση, μορφή/δομή, έκφραση, αισθητική εμπειρία. Η δυσκολία ανεύρεσης ικανοποιητικού ορισμού οδηγεί σε σύγχρονες αντι-ουσιοκρατικές τοποθετήσεις όπως η ιστορικο-θεωρητική προσέγγιση του A. Danto, η λειτουργική προσέγγιση του N. Goodman και η θεσμική θεωρία του G. Dickie, οι οποίες, με τη σειρά τους, αντιμετωπίζονται κριτικά στη διαμόρφωση του σύνθετου διανοητικού και καλλιτεχνικού τοπίου που χαρακτηρίζει την ύστερη νεωτερικότητα.

Γ5 Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία 1: από τον Ρομαντισμό στον Νατουραλισμό

Σοφία Ντενίση, Καθηγήτρια

Εισαγωγικό μάθημα μύησης στις βασικές τάσεις, τα ρεύματα και τους προβληματισμούς των λογοτεχνικών παραδόσεων της ευρωπαϊκής ηπείρου από τα μέσα του 18ου ως τα τέλη του 19ου αιώνα. Κατά κύριο λόγο θα εστιάσουμε την προσοχή μας στα ρεύματα του ρομαντισμού και του ρεαλισμού από τις πρώιμες εκφράσεις τους ως τις όψιμες εκδηλώσεις τους στις βασικές ευρωπαϊκές χώρες

(Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ρωσία κ.ά.). Θα προσεγγίσουμε το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό αντιπροσωπευτικών κειμένων από τις ελληνικές τους μεταφράσεις.

Γ6 Παιδαγωγικά

Μόνικα Παπά, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, Τμήμα Εικαστικών Τεχνών (ανάθεση)

Η επιστημονικότητα της Παιδαγωγικής. Το φαινόμενο της αγωγής. Παράγοντες και μέσα αγωγής. Σκοπός της αγωγής. Νεώτερα και σύγχρονα παιδαγωγικά και διδακτικά συστήματα. Σύγχρονες τάσεις της Αγωγής.

Γ7 Ιστορία και Θεωρία της Φωτογραφίας

Κωνσταντίνος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Σειρά διαλέξεων πάνω στη θεωρία και την ιστορία της φωτογραφίας από το ξεκίνημά της κατά την τρίτη δεκαετία του 19ου αιώνα μέχρι και τα πρόσφατα χρόνια. Θα εξεταστούν αρχικά οι βασικές χρήσεις της φωτογραφίας κατά το 19^ο αιώνα και στη συνέχεια θα επιχειρηθεί μια τεχνοϊστορική πλαισίωση του έργου σημαντικών φωτογράφων του 20^{ού} αιώνα. Παράλληλα θα συζητηθούν μερικά κείμενα κλειδιά της φωτογραφικής θεωρίας (W. Benjamin, R. Barthes, S. Sontag).

Γ8 Σύγχρονη Τέχνη

Νίκος Δασκαλοθανάσης, Καθηγητής

Κριτική παρουσίαση των νέων καλλιτεχνικών τάσεων από τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες έως τις μέρες μας.

Δ' εξάμηνο

Δ1 Ιστορία της Αρχιτεκτονικής 2 (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο ΤΕΤ)

Κων/να Κάλφα, Εντεταλμένη διδάσκουσα

Ιστορία, θεωρία και κριτική της αρχιτεκτονικής από το 1870 ως το 2015: Αμερικανική αρχιτεκτονική, Ιστορικές πρωτοπορίες (φουτουρισμός, εξπρεσιονισμός, νεοπλαστικισμός, κονστρουκτιβισμός, τσεχολοβάκιος κυβισμός), Μοντέρνο κίνημα στον Βορρά και στον Νότο της Ευρώπης, Διεθνές στυλ, Μεταπολεμική ανοικοδόμηση, Πρωτοπορίες του 1960, Μεταμοντερνισμός, Αποδόμηση, Σύγχρονες αρχιτεκτονικές εκφράσεις στις μητροπόλεις του 21^{ου} αιώνα. Δίνεται έμφαση σε οπτικοακουστικά μέσα πρόσληψης και κατανόησης των ζητημάτων.

Δ2 Ιστορία της Νεοελληνικής Τέχνης

Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Η διάλεξη προτείνει μια επισκόπηση της ιστορίας της νεοελληνικής τέχνης από τα μέσα του 18^{ου} έως και τα μέσα 20^{ου} αιώνα. Συζητούνται οι διάφοροι ορισμοί του αντικειμένου, τα γεωγραφικά και χρονολογικά του όρια, καθώς και οι κύριες συναφείς ιστοριογραφικές κατηγορίες. Μέσα από την εξέταση των σημαντικότερων καλλιτεχνών και καλλιτέχνιδων της περιόδου, διερευνώνται οι ποικίλες εκφάνσεις της νεοελληνικής τέχνης στο ιστορικό- πολιτικό και κοινωνικό τους συγκείμενο, αλλά και οι αλληλεπιδράσεις με τα ευρωπαϊκά καλλιτεχνικά ρεύματα. Το μάθημα εστιάζει επίσης στη θεσμική συγκρότηση του καλλιτεχνικού πεδίου στην Ελλάδα και τη μελέτη του θεωρητικού και κριτικού λόγου περί τέχνης που παράγεται κατά την περίοδο. Για το σύνολο της διερεύνησης υιοθετούνται προσεγγίσεις της διαπολιτισμικής ιστορίας, με στόχο την ανάδειξη των πολιτισμικών μεταφορών και οικειοποιήσεων που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής παραγωγής της χώρας και του κόσμου της τέχνης συνολικότερα.

Δ3 Καλλιτεχνικό Εργαστήριο

Γεώργιος Καζάζης, Καθηγητής Τμήματος Εικαστικών Τεχνών

Επικουρία στην οργάνωση του μαθήματος: Μαρία Χατζή, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών του Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης με την εικαστική πράξη και την κουλτούρα του εργαστηρίου.

Περιλαμβάνει διδασκαλία στα εργαστήρια του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ και διαλέξεις με αντικείμενο τις καλλιτεχνικές τεχνικές και τα υλικά. Τα συνεργαζόμενα εργαστήρια του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών θα ανακοινωθούν στην αρχή του εξαμήνου.

Δ4 Θεωρία και Κριτική της Τέχνης

Κωνσταντίνος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Κύκλος διαλέξεων με εισαγωγικό χαρακτήρα στα πεδία της θεωρίας και της κριτικής της τέχνης. Αρχικά επιχειρείται να οριστούν με σαφήνεια οι έννοιες μέσα από τη διάκρισή τους από άλλες παρεμφερείς. Η εξέταση βασικών ιδεών που καθόρισαν και εν πολλοίς καθορίζουν ακόμη και σήμερα τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε και αξιολογούμε τις εικαστικές τέχνες θα γίνει μέσα από ιστορικό πρίσμα, ταυτόχρονα όμως, όπου κρίνεται απαραίτητο, θα επιχειρείται γεφύρωση διαφορετικών ιστορικών περιόδων προκειμένου να εμβαθύνουμε σε κρίσιμες έννοιες. Η έμφαση δίνεται στην περίοδο από τον 18ο αιώνα και μετά αλλά κρίνεται επίσης απαραίτητη μια αναδρομή στην προϊστορία του λόγου περί τεχνών πριν την επίσημη θεσμική κατοχύρωση της ιστορίας της τέχνης και της τεχνοκριτικής.

Δ5 Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία 2: Μοντερνισμός και Πρωτοπορία

Σοφία Ντενίση, Καθηγήτρια

Εισαγωγικό μάθημα μύησης στις βασικές τάσεις, τα ρεύματα και τους προβληματισμούς των λογοτεχνικών παραδόσεων της ευρωπαϊκής ηπείρου από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα ως τα μέσα του 20^{ου}. Κατά κύριο λόγο θα εστιάσουμε στο πολυδιάστατο κίνημα του μοντερνισμού από τις πρώιμες εκφράσεις του τις τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα ως τις όψιμες εκδηλώσεις του στα μέσα του 20^{ου} αιώνα σε ευρωπαϊκές χώρες (Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ρωσία κ.ά.). Θα προσεγγίσουμε το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό αντιπροσωπευτικών κειμένων από τις ελληνικές τους μεταφράσεις ώστε να εξοικειωθούμε με τα έργα αυτά.

Δ6 Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Συνδιδασκαλία, προσφερόμενο και στο ΤΕΤ)

Μόνικα Παπά, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, Τμήμα Εικαστικών Τεχνών (ανάθεση)

Η έννοια της μάθησης. Μάθηση και ωρίμαση. Έννοια και αρχές της ενθάρρυνσης. Η Θεωρία της συμπεριφοράς. Μάθηση με δοκιμή και πλάνη. Μάθηση με υποκατάσταση.

Συντελεστική μάθηση. Μορφολογική θεωρία μάθησης. Κοινωνικο-γνωστική μάθηση. Αθροιστική μάθηση. Η Ανάπτυξη (έννοια και χαρακτηριστικά). Η θεωρία της γνωστικής ανάπτυξης του J. Piaget.

Γ' και Δ' έτος

Ε' και Ζ' εξάμηνο

Υποχρεωτικά 3 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

2 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ και 1 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 615

Μεθοδολογία έρευνας και συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Στο μάθημα διδάσκονται:

α) η μεθοδολογία της έρευνας: έρευνα σε βιβλιοθήκες και αρχεία, βιβλιογραφική έρευνα (σε βιβλιοθήκες και στο διαδίκτυο), βασικά στοιχεία, συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών, παραθέματα και υποσημειώσεις.

β) τα στάδια συστηματικής εκπόνησης και παρουσίασης της επιστημονικής εργασίας, ακαδημαϊκή γραφή: κριτική ανάγνωση πηγών, σχεδιασμός, δομή εργασίας (πρόλογος, εισαγωγή, κεφάλαια κ.λπ), συντακτική-ορθογραφική φροντίδα, επιστημονικός λόγος, τεκμηρίωση, κριτική ανάλυση-συμπεράσματα, τυποποιημένη μορφή εργασίας, συστήματα παραπομπών και αναγραφή βιβλιογραφίας, (αυτό)διόρθωση και τελική παρουσίαση (προετοιμασία, διαφάνειες, κατανομή στον διαθέσιμο χρόνο κ.ά.).

γ) η διαχείριση ηλεκτρονικών πηγών και μέσων: e-class, επιστημονικοί ιστότοποι, ψηφιοποιημένο υλικό/ψηφιακές βιβλιοθήκες, δημιουργία και χρήση powerpoint κ.λπ.

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 002

Η ζωγραφική του 17ου αιώνα στις Κάτω Χώρες

Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η ζωγραφική παραγωγή στις Κάτω Χώρες κατά τον 17ο αιώνα. Βασική έμφαση δίνεται στη σύνδεση της παραγωγής αυτής με τους κατακτητικούς πολέμους της Ισπανίας, με τα κοινωνικά και ιδεολογικά ζητήματα που αναδύθηκαν μέσα από τους πολέμους αυτούς και με τις θρησκευτικές διαμάχες της περιόδου που απηχούνται στη χρήση και στη σημασιολόγηση της τέχνης. Σημαντικοί άξονες γύρω από τους οποίους εξετάζεται η ζωγραφική αυτή παραγωγή αποτελούν επίσης οι αντιλήψεις θεωρητικών και κριτικών της τέχνης της εποχής, συλλεκτικές και

εργαστηριακές πρακτικές, λογοτεχνικές πηγές και αφηγηματικές παραδόσεις. Ένα καίριο ερώτημα που διατρέχει αυτή την επισκόπηση αφορά στην αντίληψη του όρου «μπαρόκ».

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 031

Με οδηγό το νερό. ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ ΛΟΓΩ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ

Ασημίνα Κανιάρη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Από τις υδατογραφίες του Turner, στις πισίνες του Hockney, έως και τις γοργόνες της Kusama και του Kris Ofili, τα συντριβάνια της Kara Walker αλλά και τα νούφαρα του Monet ή τις γοργόνες του Matisse, και τα έργα της Agar την cameraless photography της Derges φανταστικά και εικαστικά πλάσματα κατοικούν και παράγονται με οδηγό το νερό, κυριολεκτικά (όπως οι υδατογραφίες του Turner) ή ως ένα πρόβλημα παρατήρησής του και ως προσπάθεια απόδοσης μορφής σε αυτό. Για το νερό ως επιφάνεια παρατήρησης και διακοσμητικό μοτίβο μιλά ο Leonardo στην Πραγματεία του αλλά και το χρησιμοποιεί ως μέσο εξερεύνησης με άξονα την ίδια τη γεωλογία του τοπίου, το «σώμα της γης» όπως το ορίζει ο Martin Kemp μιλώντας για τη σκέψη του, και τον ποταμό Αρνο. Το νερό είναι προϋπόθεση αλλά και μέσο για το εικαστικό έργο ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει στην εικόνα ή στο έργο για τον θεατή ένα άνοιγμα στη φαντασία: είναι η αίσθηση του νερού μετά από μια βουτιά στη θάλασσα ως αντικείμενο ορατό στο έργο ή το απίθανο σενάριο συνάντησης με ένα φανταστικό πλάσμα της μυθολογίας στον βυθό μιας ζωγραφισμένης εικόνας. Στη διάλεξη θα εξετάσουμε τους τρόπους με τους οποίους διαπλέκεται η ιστορία της τέχνης από τη νεοτερικότητα έως τη σύγχρονη εποχή με την φυσική πραγματικότητα του νερού ως πεδίου μυθοπλασίας αλλά και ως προέκτασης της ανθρώπινης εμπειρίας και ζωής.

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 039

Η Ιστορία της Σύγχρονης Τέχνης μέσα από τις εκθέσεις

Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις εκθέσεις σύγχρονης τέχνης για να σκιαγραφήσουμε την Ιστορία της; Ο κύκλος διαλέξεων ξεκινά με την ποπ έκθεση "This is Tomorrow" (Λονδίνο, 1956) και καταλήγει στο σήμερα, έχοντας διατρέξει την εμφάνιση της εννοιολογικής τέχνης και της τέχνης των συστημάτων, την επιστροφή της παραστατικής ζωγραφικής, τη σύγκρουση των τοπικών σκηνών με την

παγκοσμιοποίηση, τη συνάντηση της τέχνης με το σχέδιο και την τεχνολογία, τη μεταποικιακή συνθήκη, τον σχεσιακό χαρακτήρα της τέχνης, και τη φεμινιστική και κούρη θεωρία και τέχνη. Διαμέσου της παραπάνω περιήγησης, θα αναδειχθεί ο ρόλος του επιμελητή ως ενεργού υποκειμένου κατά τη συγγραφή της Ιστορίας της τέχνης. Παράλληλα, θα αναζητηθεί ο ρόλος των Μπιενάλε σύγχρονης τέχνης και άλλων θεσμικών εκθέσεων, όπως η documenta και η Manifesta, στην καταγραφή της σύγχρονης καλλιτεχνικής πρακτικής.

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 614

Η διαχρονικότητα της Παιδαγωγικής Επιστήμης στην εκπαιδευτική διαδικασία
Μόνικα Παπά, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, Τμήμα Εικαστικών Τεχνών, ανάθεση

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθούν: η εποχή του πραγματισμού (οι απόψεις του Ρατιχίου, η συμβολή του Κομενίου), η εποχή του διαφωτισμού (ο εμπειρισμός του J. Locke, ο φυσιολογισμός του J.J. Rousseau), ο νεότερος ανθρωπισμός (ο φιλανθρωπισμός του Basedow, ο κατεξοχήν ανθρωπισμός, η συμβολή του Pestalozzi, η συμβολή του Frobel, ενοποίηση της ζωής στην εργασία, το παιχνίδι), η θεμελίωση της παιδαγωγικής επιστήμης (η συμβολή του Schleiermacher, το σύστημα του Herbart, ο ψυχικός κόσμος, το διδακτικό σύστημα, κριτική του ερβαρτιανού συστήματος), η σύγχρονη παιδαγωγική και διδακτική σκέψη, J. Dewey (ο πραγματισμός, πορεία της διδασκαλίας, η κοινωνικοποίηση του σχολείου, καθοδηγούμενη αυτενέργεια, η συμβολή του G. Kerschensteiner, ελεύθερη διανοητική εργασία, γνωρίσματα της σχολικής εργασίας), το σχολείο ενέργειας (το σύστημα του Claparede, ατομικές διαφορές, αρχές της λειτουργικής αγωγής, έννοια και έρευνα της ευφυΐας, η συμβολή του Dottrens, προσωπική και κοινωνική αγωγή, η μέθοδος Decroly, η ελεύθερη ομαδική εργασία, η θεωρία του Blonskij, παράμετροι του Βιομηχανικού σχολείου, η οργάνωση του σχολείου), η αντιαυταρχική αγωγή (βασικές αρχές της αντιαυταρχικής αγωγής, κριτική του Summerhill, η κριτική του E. Fromm), η αμφισβήτηση του σχολείου (η φαινομενολογία του σχολείου, Ivan Illich).

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 623

Ειδικά θέματα αγγλικής ορολογίας της τέχνης: χαρτογραφώντας το πολιτισμικό πεδίο 1

Μαρία Βάρα, μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Το μάθημα εστιάζει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εξειδικευμένη χρήση της Αγγλικής ορολογίας της Τέχνης (ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου με συγκεκριμένη θεματολογία/λεξιλόγιο) μέσω επικοινωνιακών δραστηριοτήτων στο πολιτισμικό πεδίο. Έμφαση δίνεται στις εξελίξεις που προέκυψαν από τον περιηγητισμό και την απαρχή του νεοελληνικού κράτους τον 19ο αιώνα καθώς και στη σχέση της ελληνικής καλλιτεχνικής παραγωγής με τα ευρωπαϊκά και διεθνή κινήματα, μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και επισκέψεων σε μουσεία και τοπόσημα της Αθήνας (νεοκλασική τριλογία, ερειπιώνες, κοιμητήρια).

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 622

Θεωρίες των φύλων: διαμόρφωση, εξέλιξη και αντίκτυπος

Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Στη διάλεξη εξετάζεται αναλυτικά η γένεση και χρήση μιας σειράς όρων: φεμινιστική θεωρία, δίπολο/α, αρρενωπότητες, θηλυκότητες, ταυτότητα φύλου, επιτέλεση φύλου, κουήρ θεωρία, γκάμα σεξουαλικότητας, ορατότητα/αορατότητα κλπ. Γίνεται επίσης επισκόπηση θεμάτων που αφορούν τις θεωρίες των φύλων, όπως: γένεση και εξέλιξη των θεωριών περί φύλων- κατασκευάζοντας το φύλο, η πατριαρχία, ο διαχωρισμός του φύλου σε βιολογικό – κοινωνικό, η γένεση και τα «κύματα» της φεμινιστικής θεωρίας, οι φεμινιστικές σπουδές, οι σπουδές φύλου (gender studies) και η επιρροή τους, η κριτική στο έμφυλο δίπολο και στον βιολογικό ντετερμινισμό του φύλου, η διεύρυνση των φεμινιστικών σπουδών με την ένταξη ζητημάτων σεξουαλικότητας και οι απαρχές της κουήρ θεωρίας (queer theory) την δεκαετία του '90. Όλα τα παραπάνω συσχετίζονται με τον αντίκτυπο που είχαν στο ευρύτερο κοινωνικό χώρο αλλά και στο πολιτισμικό πεδίο με έμφαση στη λογοτεχνία και την τέχνη.

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 018

Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης

Υπεύθυνος Καθηγητής: Νίκος Δασκαλοθανάσης

Διδασκαλία με ανάθεση: Ανδρέας Ιωαννίδης

Θα ασχοληθούμε με τον τρόπο που νοηματοδοτούνται οι εικαστικές μορφές και τα υλικά τους: σχέδιο, χρώμα, υφή, σύνθεση, χώρος ...

Παράλληλα θα γίνεται αναφορά στο ιστορικό πλαίσιο του έργου και ότι περιλαμβάνει αυτό: οικονομία, κοινωνικές σχέσεις, ιδεολογίες (θρησκεία, πολιτική κ.λπ.) και πώς

μεταπλάθονται σε εικαστική φόρμα. Πώς αποδίδονται δηλαδή μέσω της άρρηκτης εικαστικής γλώσσας.

Θα επικεντρωθούμε σε μεγάλες πολιτισμικές ενότητες πριν τον Μοντερνισμό, Αίγυπτο, αρχαιότητα, Μεσαίωνα (δυτικό και ανατολικό), Αναγέννηση και εξής, μέχρι τον Ρομαντισμό, τότε δηλαδή που το υποκείμενο-δημιουργός είναι, άλλοτε περισσότερο και άλλοτε λιγότερο, συλλογικής υφής και όχι ατομικής.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΠΡΑ

Υπεύθυνη : Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 220

Θεωρία και κριτική της τέχνης στην πράξη

Κωνσταντίνος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Σεμιναριακός κύκλος που εστιάζεται στη συζήτηση σημαντικών κειμένων της κριτικής/θεωρίας της τέχνης από τα μέσα του 20ού αιώνα μέχρι και σχετικά πρόσφατα και κατόπιν στην παραγωγή από την πλευρά των φοιτητών κειμένων για τρέχουσες εκθέσεις. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα τεθούν υπό συζήτηση κείμενα της δεκαετίας του 1950 για τη ζωγραφική του Αφηρημένου Εξπρεσιονισμού (Cl. Greenberg, H. Rosenberg, M. Fried), το “Other Criteria” του L. Steinberg όπου απαντά πρώιμα (1972) ο όρος «μεταμοντερνιστική πρακτική», κείμενα του B. ο’ Doherty από τη δεκαετία του 1970 και του 1980 και άρθρα από τον κύκλο του περιοδικού October από τη δεκαετία του 1980 και μετά. Στόχος του πρώτου αυτού μέρους είναι να ανιχνευθεί ιστορικά το υπέδαφος της τρέχουσας θεωρητικής παραγωγής. Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές θα κληθούν να επιλέξουν μια έκθεση και να γράψουν γι’ αυτήν.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 217

Τόσο μακριά και τόσο κοντά: Βυζάντιο & Βενετία (11^{ος} – 15^{ος} αιώνας)

Καλλιρρόη Λινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Η Κωνσταντινούπολη και η Βενετία, οι πιο πλούσιες και εμβληματικές χριστιανικές πόλεις του μέσου και ύστερου Μεσαίωνα, απείχαν πολλά ναυτικά μίλια η μία από την άλλη και τουλάχιστον έξι εβδομάδες ταξιδιού δια θαλάσσης. Παρόλα αυτά οι τύχες τους δέθηκαν από μια μακρόχρονη παράδοση, αμοιβαίες αμυντικές ανάγκες, το εμπόριο και τον πολιτισμό. Σκοπός του σεμιναριακού μαθήματος είναι να εξετάσει την αμφίθυμη και πολυτάραχη σχέση ανάμεσα στις δύο εμβληματικές πόλεις αλλά και το συμβολικό τους αποτύπωμα, όπως αυτά μαρτυρούνται μέσα από την τέχνη.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 233

Θεωρία της Τέχνης της Ιταλικής Αναγέννησης

Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Στόχος του σεμιναρίου είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με κεντρικές έννοιες και αντιλήψεις που συναντώνται συστηματικά σε πρωτογενή κείμενα περί τέχνης. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται οι θεωρίες των Alberti, Leonardo, Castiglione, Vasari, Dolce, Aretino, Federico Zuccaro, Ghiberti, η αυτοβιογραφία του Cellini, οι επιστολές των Raffaello, Bronzino και Michelangelo, καθώς και ορισμένα καλλιτεχνικά συμβόλαια. Τα κείμενα συζητούνται με άξονες βασικές ιδέες της περιόδου που αφορούν στην *istoria*, στο σχέδιο, στο χρώμα, στην προοπτική, στην έκφραση, στη «ρεαλιστική» αποτύπωση της φύσης, στη μίμηση αρχαίων προτύπων. Το κύρος των ζωγράφων και η σχετική σπουδαιότητα της ζωγραφικής (*paragone*), η σχέση με σημαντικούς πάτρωνες της τέχνης, το κοινωνικό δίκτυο μέσα στο οποίο κινούνται οι καλλιτέχνες κατέχουν σημαντική θέση στη συζήτηση. Ταυτόχρονα, παρουσιάζονται εξελικτικά σχήματα, π.χ. των Vasari και Dolce, όπως και ο βασικός προβληματισμός ανάμεσα στους θεωρητικούς της περιόδου, που αφορά στην αξιολογική σύγκριση ανάμεσα στη φλωρεντινή και στη βενετσιάνικη τέχνη.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 225

Παλαιοαισθητική: σπηλαιογραφίες της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ ΛΟΓΩ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑΣ

Ασημίνα Κανιάρη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Από τον Picasso έως τον Dubuffet και από τον Dubuffet στον πρώιμο Hockney, αλλά και από τον Courbet έως τον Cezanne, τον Matisse, τον Τέτση, την Παπασπύρου, τον Κουνέλλη και τον Κανιάρη και τον Ρόρρη (και στη γλυπτική φόρμα στον Giacometti

αλλά και Antony Gormley), η εικόνα συντίθεται με έναν τρόπο πρωτόγονο, χωρίς δεξιότητα και αποκαλύπτεται μπροστά μας όπως και η φυσική φθορά των πραγμάτων και των υλικών. Γίνεται 'εικόνα' κατά την έννοια ενός φάσματος αιωρούμενου αλλά πυκνού στην υλικότητά του όπως αυτά που συναντάμε σε μια σπηλαιογραφία του Lascaux. Μπορεί να μιλήσει κανείς για μια «παλαιοαισθητική» ως διακριτό στοιχείο της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης από την περίοδο της νεοτερικότητας έως και τη σύγχρονη εποχή και πώς διαφέρει από καλλιτέχνη σε καλλιτέχνη με όρους υλικότητας και τρόπους εργασίας αλλά και από την πλευρά του θεατή;

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 234

Ιστορία της Περφόρμανς: Επιτελεστικές τάσεις στην τέχνη του 20ου και 21ου αιώνα

Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Το σεμινάριο διερευνά την εξέλιξη της περφόρμανς ως εικαστικού είδους από τον 20ο έως τον 21ο αιώνα. Ακολουθώντας μια ιστορική πορεία, θα αποδοθεί η ορολογία της περφόρμανς και θα αναζητηθούν οι επιτελεστικές τάσεις στις εικαστικές τέχνες που οδήγησαν στη μορφοποίησή της κατά τη δεκαετία του 1960. Στη συνέχεια, θα δοθεί έμφαση στις έννοιες του σώματος, του τόπου και της τοποειδικότητας, και της συμμετοχικής επιτέλεσης. Στόχος μας είναι να αντιληφθούμε τις πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις της περφόρμανς, μέσω του ακτιβισμού, του φύλου και των σεξουαλικών ταυτοτήτων, της φυλής, και της τεχνολογίας.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 222

Δυτικοευρωπαίοι καλλιτέχνες στην Ελλάδα, από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα έως τον Μεσοπόλεμο

Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Η εκ του σύνεγγυς μελέτη του Παρθενώνα, ένας εθνικοαπελευθερωτικός πόλεμος, τα ουτοπικά οράματα των σαινσιμονιστών, η σαγήνη της Ανατολής, η ζωγραφική των μοναστηριών του Άθω, η οικείωση της αναπάντεχα «μοντέρνας» κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής: τέτοια είναι ορισμένα μόνο από τα εναύσματα της έντονης καλλιτεχνικής κινητικότητας που αναπτύχθηκε στον ελλαδικό χώρο από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα έως την περίοδο του Μεσοπολέμου. Οι φοιτητές/τριες καλούνται να ασχοληθούν διεξοδικά με επιλεγμένα δείγματα καλλιτεχνικής παραγωγής αλλά και λόγου (επιστολές, ημερολόγια, δημοσιευμένα κείμενα και μελέτες), που προέκυψαν

στο πλαίσιο ταξιδιών, επιστημονικών αποστολών ή και μακροχρόνιων παραμονών δυτικοευρωπαϊών αρχιτεκτόνων, ζωγράφων, γλυπτών και φωτογράφων στον ελλαδικό χώρο. Η προσέγγιση των τεκμηρίων αυτών επιτρέπει να διερευνήσουμε τις μεταμορφώσεις των αναπαραστάσεων και των προσλήψεων του ελληνικού μοντέλου στο ευρωπαϊκό φαντασιακό, αλλά και τα φαινόμενα των πολιτισμικών διασταυρώσεων που συνδέονται με την καλλιτεχνική κινητικότητα.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 232

Ιστορία του καλλιτεχνικού επαγγέλματος στην Ελλάδα (19ος αιώνας)

Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Η έννοια του «καλλιτέχνη», όπως και αυτή των «καλών τεχνών» δεν ήταν διόλου εδραιωμένες στον ελληνόφωνο κόσμο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Το καλλιτεχνικό επάγγελμα και οι πολιτισμικές πρακτικές που συνδέονται με την παραγωγή και κατανάλωση έργων τέχνης διαμορφώθηκαν στο ιδιαίτερο συγκείμενο της συγκρότησης ενός ανεξάρτητου ελληνικού κράτους και του σταδιακού μετασχηματισμού ενός πολιτισμικά ετερόκλητου κοινωνικού σώματος σε εθνική κοινότητα. Τι ρόλο κλήθηκαν να παίξουν οι καλλιτέχνες/ιδες σ' ένα κράτος που οικοδομήθηκε εκ του μηδενός με βάση δυτικοευρωπαϊκά πρότυπα; Πώς εκπαιδεύονταν ως τέτοιοι/ες και πώς διακινούσαν τα έργα τους; Οι στάσεις των καλλιτεχνών/ιδών ανιχνεύονται μέσα από τις πρακτικές και το λόγο των πρώτων θεσμών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής συσπείρωσης, ενώ παράλληλα διερευνάται ο βαθμός εξάρτησης από αντίστοιχους θεσμούς των ευρωπαϊκών καλλιτεχνικών κέντρων. Για τη μελέτη των επιτελέσεων της καλλιτεχνικής ταυτότητας σε ατομικό επίπεδο επιστρατεύονται τα ίδια τα έργα και τα γραπτά των εικαστικών δημιουργών (αυτοπροσωπογραφίες, αμοιβαία πορτραίτα, προγραμματικά κείμενα, κείμενα κριτικής, ημερολόγια, επιστολογραφία). Τέλος, μέσα από την εξέταση ενός ευρύτερου φάσματος πηγών, που διατρέχει τα πεδία της αισθητικής, της βιογραφίας αλλά και της λογοτεχνίας, αναλύονται οι αξίες και οι αναπαραστάσεις (π.χ. οι έννοιες της πρωτοτυπίας ή της ιδιοφυΐας), που ορίζουν την εικόνα του καλλιτέχνη και, συνολικότερα, το συλλογικό φαντασιακό γύρω από την καλλιτεχνική δημιουργία στον ελληνικό 19ο αιώνα.

Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 925

Η τέχνη στο δίκαιο: νομολογιακά ζητήματα

Μαρία Χατζή, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Είναι πράγματι το δίκαιο και η τέχνη δύο κόσμοι αυτόνομοι; Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται θέματα που αφορούν στην ελευθερία της τέχνης ως δικαϊκού θεσμού, με αναφορά σε συναφή νομολογιακά δεδομένα, σε μια προσπάθεια διερεύνησης της αλληλεπίδρασης μεταξύ του πεδίου της τέχνης και του νομικού πεδίου. Αναλύονται επίσης θέματα που αφορούν στο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και το status του καλλιτέχνη στη σύγχρονη εποχή και αγορά έργων τέχνης. Αναλύονται ειδικότερα οι επιμέρους εξουσίες του εικαστικού δημιουργού, όπως αυτές εξειδικεύονται βάσει της σχετικής νομοθεσίας και νομολογίας.

Για τις ανάγκες του μαθήματος θα επιχειρηθεί μία συγκριτική προσέγγιση των εν λόγω ζητημάτων με έμφαση στην ερμηνεία και την εφαρμογή του ισχύοντος ελληνικού και ενωσιακού δικαίου.

Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 928

Πολιτιστική διαχείριση και πολιτιστικοί και καλλιτεχνικοί οργανισμοί

Θεοκλής-Πέτρος Ζούνης, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, ΕΚΠΑ (ανάθεση)

Το σεμινάριο θα προσπαθήσει να καλύψει έναν ευρύ κύκλο θεμάτων και ζητημάτων (οργάνωση και διοίκηση, στρατηγική, χρηματοδότηση και μάρκετινγκ) που σχετίζονται με την πολιτιστική διαχείριση στα πλαίσια λειτουργίας των σύγχρονων πολιτιστικών και καλλιτεχνικών οργανισμών. Ο βασικός σκοπός του σεμιναρίου θα είναι να διδάξει στους φοιτητές τις βασικές αρχές διαχείρισης των σύγχρονων πολιτιστικών και καλλιτεχνικών οργανισμών. Οι επιμέρους στόχοι του σεμιναρίου είναι οι φοιτητές όταν θα έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση του σεμιναρίου και την μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού του σεμιναρίου να είναι σε θέση να γνωρίζουν το βασικό διοικητικό πλαίσιο λειτουργίας ενός πολιτιστικού και καλλιτεχνικού οργανισμού, τα σημαντικότερα χρηματοδοτικά εργαλεία για τη στήριξη των δράσεων και των δραστηριοτήτων ενός πολιτιστικού και καλλιτεχνικού οργανισμού και τα σημαντικότερα επικοινωνιακά εργαλεία για την προσέγγιση και επικοινωνία ενός πολιτιστικού και καλλιτεχνικού οργανισμού με το κοινό του.

Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 906

Η κρυφή ζωή των έργων

Υπεύθυνος καθηγητής: Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Διδασκαλία μαθήματος με ανάθεση: Μιχαήλ Δουλγερίδης

Το μάθημα έχει εφαρμοσμένο χαρακτήρα και σκοπό τη γνωριμία και εξοικείωση των μελλοντικών ιστορικών τέχνης με τις εφαρμογές των νέων τεχνολογιών στον πολιτισμό. Επιδιώκει να βοηθήσει τους υποψήφιους ιστορικούς της τέχνης και τους μελετητές των έργων τέχνης να διευρύνουν τον πληροφοριακό ορίζοντα και να εμπλουτίσουν το γνωστικό επίπεδο της επιστήμης τους. Χρησιμοποιώντας ως εργαλείο τα επιτεύγματα των θετικών επιστημών θα προσεγγίζουν τους ζωγραφικούς πίνακες πλέον με καινοτόμο και ρηξικέλευθη διάσταση.

Η ανάγκη προσέγγισης και μελέτης των έργων τέχνης δια μέσου των νέων τεχνολογιών άρχισε ιστορικά να προκύπτει κυρίως από την ανάγκη μελέτης των προβλημάτων που ανέκυπταν εξ' αιτίας των φυσικών μεταβολών που παρατηρούνταν στα υλικά δόμησης των έργων και αφετέρου λόγω της ανάγκης του ιστορικού της τέχνης να προσεγγίσει το εικαστικό έργο πλέον με καινοτόμο τρόπο χρησιμοποιώντας τα επιτεύγματα της σύγχρονης τεχνολογίας και των εφαρμογών της.

Στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιείται μια ολοκληρωμένη καταγραφή και παρουσίαση των νέων μεθόδων, των μεθοδολογιών και των εφαρμογών τους στον πολιτιστικό χώρο. Το μάθημα καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων, τόσο μέσω θεωρητικών διαλέξεων όσο και μέσω επισκέψεων στο εργαστήριο συντήρησης της Εθνικής Πινακοθήκης και σε ερευνητικά εργαστήρια. Με πλούσιο εποπτικό υλικό και πολλά παραδείγματα περιπτώσεων έργων και βιβλιογραφίας θα γίνει η προσπάθεια πρόκλησης των φοιτητών στη γνωριμία με την καινοτόμο προσέγγιση των έργων τέχνης.

ΣΤ΄ και Η΄ εξάμηνο

Υποχρεωτικά 3 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ή

2 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 001

Ειδικά Θέματα της Ιστορίας της Τέχνης: Διδακτική του Μοντερνισμού και διδακτική άσκηση φοιτητών σε σχολεία

Υπεύθυνος καθηγητής: Νίκος Δασκαλοθανάσης, Καθηγητής

Διδασκαλία με ανάθεση: Ανδρέας Ιωαννίδης, Ομότιμος Καθηγητής

Εποπτεία διδακτικής άσκησης: Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Η θεωρητική τοποθέτηση είναι η ίδια με αυτήν της Διδακτικής της Ιστορίας της Τέχνης με τη διαφορά ότι θα ασχοληθούμε με τον Μοντερνισμό (Ιμπρεσιονισμό, Κυβισμό, Νταντά, Εξπρεσιονισμό...) και τη Σύγχρονη Τέχνη. Περίοδος όπου το υποκείμενο-δημιουργός είναι περισσότερο ατομικής υφής και λιγότερο συλλογικής.

Όσοι/ες φοιτητές/τριες ενδιαφέρονται να αποκτήσουν παιδαγωγική επάρκεια προκειμένου να έχουν δικαίωμα διδασκαλίας της ιστορίας της τέχνης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και εφόσον έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τα μαθήματα «Παιδαγωγικά», «Ψυχολογία της Εκπαίδευσης», «Διαχρονικότητα της παιδαγωγικής επιστήμης στην εκπαιδευτική διαδικασία», «Διδακτική μεθοδολογία στην εκπαίδευση» και «Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης» που προσφέρονται σε προηγούμενα εξάμηνα σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, οφείλουν να πραγματοποιήσουν διδακτική άσκηση σε σχολεία διάρκειας 16 ωρών.

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 625

Χώρος, χρόνος, και αίσθηση εαυτού: από τη Βοστώνη και την Αϊτή το 18ο αιώνα, μέχρι την Αθήνα και το Black Lives Matter τον 21ο αιώνα

Αντα Διάλλα, Καθηγήτρια και Δρ. Μιχάλης Σωτηρόπουλος, British School at Athens

Τι εννοούμε όταν αναφερόμαστε στη νεωτερικότητα; Τι ήταν αυτό που άλλαξε στους

νεότερους χρόνους και πως μπορούμε να αντιληφθούμε τις αλλαγές; Και τι σχέση έχουν με όλα αυτά με τα ξύλινα δόντια του Ουάσινγκτον, τις βωμολοχίες/βρισιές του Καραϊσκάκη, την κινούμενη κάμερα του Βερτόφ ή τη μουσική του Λεξ και του Pop Smoke; Συνήθως η μετάβαση στη νεωτερικότητα αναλύεται με αναφορά σε μεγάλες διαδικασίες και με σχετικά ασαφείς κατηγορίες (εκβιομηχάνιση, εκδημοκρατισμός, πολιτικοποίηση των μαζών, συγκρότηση εθνών-κρατών κοκ). Σε αντίθεση με αυτήν την προσέγγιση, το μάθημα έχει ως στόχο να δώσει στους μετασηματισμούς αυτούς σάρκα και οστά. Θα το κάνει με τρεις τρόπους: α/ πρώτον, επικεντρώνοντας στις κρίσιμες εκείνες στιγμές που οι άνθρωποι «ξύνουν το εσωτερικό του νοητικού τους κόσμου» (επαναστάσεις, εξεγέρσεις, κινήματα, κοκ), β/ δεύτερον, δίνοντας έμφαση στο πως βίωσαν οι άνθρωποι τους παραπάνω μετασηματισμούς και στον ενεργό ρόλο που είχαν σε αυτούς, γ/ τρίτον, υποστηρίζοντας ότι, αν και τα βιώματα ήταν ποικίλα, τρία είναι που συμπυκνώνουν μια διαφορετική κατανόηση του κόσμου: η αίσθηση του χώρου, του χρόνου και του εαυτού. Επιπροσθέτως, τις αλλαγές αυτές δεν θα τις δούμε μόνο σε λέξεις και σε κείμενα, αλλά και σε ρούχα, σε λιθογραφίες και αφίσες, σε ψυγεία και καρτ ποστάλ, σε τραγούδια που τραγουδιούνται και χορεύονται αλλιώς, σε σώματα που χορεύουν και που γίνονται σύμβολα της νέας εποχής.

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 022

Ρομανική τέχνη (11ος-12ος αιώνας)

Καλλιρρόη Λινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση των εξελίξεων στην τέχνη του δυτικοευρωπαϊκού Μεσαίωνα κατά τους 11ο και 12ο αιώνες. Το ρομανικό (Romanesque) υφολογικό ιδίωμα κυριάρχησε για περίπου 200 χρόνια και παρά το γεγονός ότι εκφράστηκε με κατά τόπους διαφοροποιήσεις και προσαρμογές, παραμένει μια διακριτή περίοδος στην ιστορία της τέχνης του δυτικού Μεσαίωνα. Θα εξεταστούν τα βασικά χαρακτηριστικά της ναοδομίας, η τέχνη και ο πολιτισμός των μεγάλων προσκυνηματικών κέντρων, οι εξελίξεις στη μνημειακή ζωγραφική και τα έργα μικροτεχνίας και η ρομανική γλυπτική (αρχιτεκτονική γλυπτική και ολόγλυφα λατρευτικά αντικείμενα) σε συνάρτηση με τις κοινωνικές και ιστορικές εξελίξεις που σφράγισαν τη συγκεκριμένη περίοδο.

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 020

Η Τέχνη στην Ελλάδα μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Στη σειρά αυτή διαλέξεων θα εξεταστεί ιστορικά η πορεία των διαφόρων μορφών εικαστικής έκφρασης στην Ελλάδα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Πρόκειται για μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από την ολοένα και πιο γρήγορη σύγκλιση των εγχώριων τάσεων με τα διεθνή δρώμενα. Το αίτημα της «ελληνικότητας», χωρίς να έχει υποχωρήσει απολύτως, εντούτοις ειδικά από τη δεκαετία του 1960 και μετά εκφράζεται όλο και πιο υποτονικά στο λόγο περί εικαστικών και κυρίαρχο πλέον ζητούμενο είναι ο «συγχρονισμός» της εικαστικής παραγωγής της χώρας με αυτή των διεθνών κέντρων. Ξεκινώντας από τη σταδιακή κυριαρχία της Αφαίρεσης από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 και τη διεθνή αναγνώριση εκπροσώπων της κατά την δεκαετία του 1960, θα εξεταστούν εικαστικές μορφές που εξελίσσονται πλέον σ' ένα «διευρυμένο πεδίο» (χάπενινγκ, περφόρμανς κοκ) και μπορούν να ενταχθούν στη σύγχρονη τέχνη όπου ζητούμενα πλέον είναι το ξεπέρασμα των στεγανών διακρίσεων ανάμεσα στα είδη, καθώς και η κριτική στους θεσμούς. Θα εξεταστεί επίσης ο ρόλος της δικτατορίας στον έλεγχο της εικαστικής παραγωγής της χώρας και το αν τελικά κατάφερε να καθυστερήσει εξελίξεις. Τέλος ειδικά για τη μεταπολιτευτική εποχή θα απασχολήσει η όλο και πιο ισχυρή πρόσδεση της τέχνης της χώρας στα διεθνή κέντρα σ' ένα περιβάλλον που επαγγέλλεται τον πλουραλισμό την ίδια στιγμή που μέσω της αυτοκριτικής του αμφισβητεί την ύπαρξή του.

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 611

Διδακτική μεθοδολογία στην εκπαίδευση

Μόνικα Παπά, μέλος ΕΔΙΠ, ΤΕΤ ΑΣΚΤ (ανάθεση)

Το μάθημα εξετάζει τα ακόλουθα ζητήματα: ιστορικό και φιλοσοφικό πλαίσιο της διδασκαλίας, οργανωτικές διαστάσεις στο μεθοδολογικό σχεδιασμό του σχολείου, μοντέλα διδασκαλίας, σκοποί και στόχοι της διδασκαλίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αναλυτικά προγράμματα και curricula στην κοινωνία της γνώσης, λειτουργική και επιστημονική διάσταση, ολιστικό-οικολογικό Αναλυτικό Πρόγραμμα, η φαντασία και η δημιουργικότητα στο σχολείο, διδακτικές αρχές μεθοδολογίας, στρατηγικές διδασκαλίας, δασκαλοκεντρική διδασκαλία, μαθητοκεντρική διδασκαλία, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, διαφοροποιημένη διδασκαλία, διαχρονικό, επικοινωνιακό, διαθεματικότητα, ο ρόλος του εκπαιδευτικού.

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 624

Ειδικά θέματα Αγγλικής ορολογίας της τέχνης: Χαρτογραφώντας το πολιτισμικό πεδίο 2

Μαρία Βάρα, μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Το μάθημα εστιάζει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εξειδικευμένη χρήση της Αγγλικής ορολογίας της Τέχνης (ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου με συγκεκριμένη θεματολογία/λεξιλόγιο) μέσω επικοινωνιακών δραστηριοτήτων στο πολιτισμικό πεδίο. Έμφαση δίνεται στη σύγχρονη καλλιτεχνική σκηνή, σε έργα καταξιωμένων καλλιτεχνών σε διεθνείς εκθέσεις (Μπιενάλε Αθήνας, Μπιενάλε Θεσσαλονίκης, Μπιενάλε Βενετίας). Εξετάζονται οι πρόσφατες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις σε σχέση με την καλλιτεχνική παραγωγή μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και επισκέψεων σε μουσεία, κέντρα πολιτισμού, αίθουσες τέχνης και άλλες τοποθεσίες της Αθήνας (Αττικό Μετρό).

Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 616

Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου

Γρηγόρης Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, ΕΚΠΑ (ανάθεση)

Τέχνη, τέχνες και καλές τέχνες, οι «δίστιγμες» τέχνες: μουσική - χορός - θέατρο, σχέση του θεάτρου με τις άλλες τέχνες, ο ανθρωπολογικός πυρήνας του θεάτρου, ανάλυση της συνθετικότητας και συλλογικότητας της θεατρικής τέχνης, της συγχρονικότητας παραγωγής και λήψης στη θεατρική παράσταση, εισαγωγή στη μορφολογία και φαινομενολογία του θεάτρου και του δράματος, ιδιότυπες μορφές θεάτρου, γενική θεώρηση των περιόδων του παγκοσμίου θεάτρου, οι φάσεις του ευρωπαϊκού και του νεοελληνικού θεάτρου, η θεατρικότητα του θεάτρου και του κοινωνικού βίου.

Θεατρική παραγωγή: Από τη συγγραφή ενός θεατρικού έργου στη σκηνοθεσία. Σχολές σκηνοθεσίας. Βασικοί συντελεστές της θεατρικής παράστασης: Παραγωγή, Σκηνογραφία, Φωτισμός και Μουσική. Ο ηθοποιός και η υποκριτική τέχνη. Χρόνος και χώρος στο θέατρο. Θεατρική Κριτική. Κοινό και θεατές.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 235

Αφαίρεση και Ψυχρός Πόλεμος: Ιστοριογραφία, θεωρία και μέθοδος

Κων/νος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Η έρευνα γύρω από την Αφαίρεση και το ρόλο της στην ψυχροπολεμική περίοδο εξακολουθεί εδώ και πέντε δεκαετίες περίπου να συγκεντρώνει έντονο ενδιαφέρον από τους ιστορικούς της τέχνης αλλά και από τους ιστορικούς ευρύτερα. Στο σεμινάριο αυτό θα εξετάσουμε κριτικά τη σχετική συζήτηση από τις αρχές της στη δεκαετία του 1970 μέχρι και πρόσφατα. Η συζήτηση παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς συνδέεται με πλήθος ζητημάτων όπως το ζήτημα της σχέσης της τέχνης με την πολιτική αλλά και το μεθοδολογικό ερώτημα του πώς τελικά ερμηνεύουμε τις αφηρημένες μορφές. Η εξέταση θα ξεκινήσει από το διεθνές περιβάλλον και θα εστιαστεί τελικά στην περίπτωση της Ελλάδας πτυχές της οποίας θα καλύψουν και οι εργασίες των φοιτητών-τριών.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 207

Το μεσαιωνικό εικονογραφημένο βιβλίο: Σύγχρονες ερευνητικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις

Καλλιρρόη Δινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Σκοπός του ειδικού μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στη μελέτη των Μεσαιωνικών εικονογραφημένων χειρογράφων και τα προβλήματα που σχετίζονται με την κατανόησή τους (Προβλήματα μεθόδου και προσέγγισης, Σχέση λόγου και εικόνας, Η μαρτυρία των χειρογράφων για τους δημιουργούς και το αναγνωστικό κοινό τους, Νοηματοδότηση και ερμηνεία παραδειγμάτων ιδιάζουσας εικονογράφησης, Ανταλλαγές μεταξύ Ανατολής και Δύσης).

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 221

Η τέχνη ως οικολογική ανταπόκριση: πορτραίτα γυναικών από τον Leonardo στην Bio Art

Ασημίνα Κανιάρη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Το μάθημα αποσκοπεί οι φοιτητές να σταθούν κριτικά στις έννοιες ‘φύση’, ‘τοπίο’, ‘πρόσωπο’, ‘βιολογία’, ‘τέχνη’, ‘τεχνική’, σε σχέση με παραδείγματα και αναγνώσεις της τέχνης από τον 19ο αιώνα έως σήμερα και ιδιαίτερα αναφορικά με το πορτρέτο και πορτρέτα γυναικών της Αναγέννησης έως και γυναικών καλλιτεχνών της Bio art, σε διάλογο με την ιδέα της οικολογίας.

Εκκινώντας από την ερμηνεία των πορτρέτων γυναικών της Αναγέννησης των

Leonardo και Botticelli κατά το 19ο αιώνα, σε διάλογο με σύγχρονες αναγνώσεις (στα κείμενα των Pater, Warburg, Kemp, Didi-Huberman, Papapetros), ως εικόνων που αναδεικνύουν την ενότητα φύσης και ανθρώπου, θα σταθούμε κριτικά στην ιδέα αυτή και τη σύνδεση ανθρώπου-φύσης στη ζωγραφική και ως ζωγραφική και θα εξετάσουμε σύγχρονες προεκτάσεις της στην τέχνη της Bio Art και αναφορικά με αυτό που η Suzanne Anker αποκαλεί "μοριακό βλέμμα" ως κριτική-εικαστική απάντηση των καλλιτεχνών στην εποχή της βιοτεχνολογίας και στον έλεγχο και αναπαραγωγή της ζωής μέσα από τη σύγκλιση βιολογίας και τεχνικών εργαλείων. Είναι η Bio Art μια μορφή οικολογικής ανταπόκρισης των καλλιτεχνών σε προκλήσεις που απορρέουν από τον κυρίαρχο ανθρωποκεντρικό τρόπο αντίληψης και πρόσληψης των σχέσεων ανθρώπου και φυσικού κόσμου και πως εμπλέκονται τα έμβια μέσα στην εικαστική πρακτική σε αυτό το πλαίσιο και ποια ζητήματα θέτουν; Τέλος, αν η Bio art ανθίσταται ή ασκεί κριτική στην κατίσχυση της μηχανής και του μηχανικού στο πεδίο της ανθρώπινης εμπειρίας και τη ζωής μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί συνέχεια με την τέχνη του 19ου αιώνα;

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 228

Το σώμα και η έκφραση των συναισθημάτων στην ευρωπαϊκή ζωγραφική του 17ου αιώνα

Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Στο σεμινάριο παρουσιάζονται το θεωρητικό πλαίσιο και σημαντικές αντιλήψεις σχετικά με τη ζωγραφική αποτύπωση του σώματος και της έκφρασης των συναισθημάτων. Σε αυτή τη βάση θα συζητηθούν δραματικές σκηνές, όπως μυθολογικές και θρησκευτικές, με έμφαση στις αφηγήσεις μαρτυρίου, παραβίασης και τραύματος. Ανάμεσα στους θεωρητικούς και λόγιους της περιόδου, των οποίων οι σχετικές απόψεις θα συζητηθούν, περιλαμβάνονται οι Karel van Mander, Constantijn Huygens, Roger de Piles, Joachim von Sandrart, André Félibien, Giovanni Pietro Bellori, Giulio Mancini, René Descartes, Charles Le Brun, Giambattista Della Porta, Franciscus Junius, Jacob Cats. Κειμενικές πηγές που θα αποτελέσουν πεδίο διερεύνησης είναι οι Μεταμορφώσεις του Οβίδιου, τα Απόκρυφα της Παλαιάς Διαθήκης, εμβληματικά εγχειρίδια κ.ά. Στόχος του σεμιναρίου είναι η νοηματοδότηση του εικαστικού υλικού μέσα από την παρουσίαση τόσο των αισθητικών προτύπων, όσο και μέσα από την παρουσίαση απόψεων σχετικά με την κοινωνία της περιόδου, π.χ. σχετικά με τη θέση της γυναίκας.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 236

Φεμινισμός, Τέχνη και Ιστορία της Τέχνης από τη δεκαετία του 1970 ως σήμερα

Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Το σεμινάριο εξετάζει τη σχέση μεταξύ φεμινισμού και τέχνης από τη δεκαετία του 1970 έως τις ημέρες μας, τόσο σε επίπεδο μεθοδολογίας, όσο και καλλιτεχνικής πρακτικής. Στόχος είναι να εξεταστεί η κεντρική θέση του φεμινισμού στην ανάπτυξη πολλών θεωρητικών και ιστοριογραφικών συζητήσεων, αλλά και καλλιτεχνικών πρακτικών που εμφανίστηκαν από τα τέλη της δεκαετίας του 1960, όπως οι πολιτικές της ταυτότητας, οι διευρυμένες καλλιτεχνικές πρακτικές, η κριτική του βλέμματος και της αναπαράστασης, και η θεσμική κριτική. Οι φοιτητές/ριες θα εισαχθούν στο έργο σημαντικών φεμινιστριών ιστορικών της τέχνης, καθώς και σε ένα ευρύ φάσμα φεμινιστικής τέχνης, η οποία συχνά διασταυρώνεται με έννοιες όπως η φυλή, η κοινωνική τάξη και η σεξουαλικότητα.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 239

Ο καλλιτέχνης στην μεγάλη οθόνη: κινηματογραφικές βιογραφίες

Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Τα κινηματογραφικά πορτραίτα καλλιτεχνών γνωρίζουν μια εντυπωσιακή άνθιση τις τελευταίες δεκαετίες: πρόκειται για φαινόμενο μαζικής κουλτούρας που συμβάλλει στην αναπαραγωγή και νομιμοποίηση στερεοτύπων γύρω από το καλλιτεχνικό υποκείμενο – από τη λατρεία της ιδιοφυΐας που κληροδότησε ο ρομαντισμός στο μοντέλο του σταρ του 20ού αιώνα; Σε ποιο βαθμό η κινηματογραφική πραγμάτευση των διαδικασιών παραγωγής της καλλιτεχνικής ταυτότητας θέτει σε παραγωγικό προβληματισμό εδραιωμένες αντιλήψεις, αλλά και τις ίδιες συμβάσεις ενός από τα αρχαιότερα είδη της ιστοριογραφίας της τέχνης, αυτό της βιογραφίας;

Το σεμινάριο επιστρέφει στην ιστορία του είδους σκιαγραφώντας μια λοξή γενεαλογία, από τις επικές απεικονίσεις ζωγράφων και λογοτεχνών των μεγάλων (αντιφρονούντων) του σοβιετικού κινηματογράφου της δεκαετίας του 1960 (Andrei Tarkovsky, Sergei Parajanov, Eldar Chingelidze) έως τα anti-biographies του αμερικανού Todd Haynes και το Τετράγωνο του Ruben Östlund (2017). Εξετάζοντας κυρίως ταινίες μεγάλου μήκους, αναλύουμε τα φιλμικά μέσα αναπαράστασης του καλλιτεχνικού βίου, και συνολικότερα της καλλιτεχνικής δημιουργίας, εστιάζοντας ειδικότερα στα μοντέλα της κινηματογραφικής αφήγησης και τους τρόπους διαχείρισης του χρόνου. Ιδιαίτερη

έμφαση δίνεται στις εντάσεις μεταξύ ιστορίας και μυθοπλασίας, αλλά και στο ζήτημα της διαμεσικότητας, ειδικότερα την κινηματογραφική αναπαράσταση έργων σε άλλα μέσα (ζωγραφική, μουσική, χορός).

Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 716

Οι εικόνες, οι λέξεις και τα πράγματα

Βαγγέλης Αθανασόπουλος, Επίκουρος καθηγητής

Το μάθημα εστιάζει στους τρόπους, τα πλαίσια και τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες οι εικόνες μιλούν, δηλαδή παράγουν νόημα. Και, κατ' επέκταση, στην περίπλοκη σχέση ανάμεσα στην όραση και τη νόηση, στην οπτική αντίληψη και τη γλωσσική οργάνωση, στην αναπαράσταση και το συμβολισμό. Στο πλαίσιο αυτό τα μεθοδολογικά εργαλεία του δομισμού, του πραγματισμού και της φιλοσοφίας της γλώσσας μας επιτρέπουν να εξετάσουμε διαφορετικές έννοιες και προβλήματα που άπτονται της σημειολογίας της εικόνας (όπως η εικονικότητα, η αναφορά, η σημασιοδότηση, η κωδικοποίηση), της θεωρίας των λεκτικών πράξεων (όπως η επιτελεστικότητα) καθώς και των σχέσεων (των διαφορών και των ομοιοτήτων) μεταξύ διαφορετικών εκφραστικών μέσων (εικαστικές τέχνες, θέατρο, περφόρμανς, φωτογραφία, κινηματογράφος).

Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 918

Ανιχνεύοντας το πορτραίτο του καλλιτέχνη σε έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας

Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Στο σεμινάριο διερευνώνται ζητήματα σχετικά με την αποτύπωση/ απεικόνιση/ διαχείριση του πορτρέτου του εικαστικού καλλιτέχνη σε λογοτεχνικά κείμενα, (μυθιστορήματα, μυθιστορηματικές βιογραφίες, διηγήματα, ποιήματα), δηλαδή πώς ένας συγγραφέας με μέσο το λόγο σχηματίζει την εικόνα ενός εικαστικού καλλιτέχνη. Ειδικότερα εξετάζεται: ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά που αποδίδει η λογοτεχνία στον καλλιτέχνη; Είναι στερεότυπα και επαναλαμβανόμενα ή μεταβλητά και πόσο αυτά επηρεάζονται από τις κάθε είδους ιστορικές αλλαγές (κοινωνικοπολιτικές αλλά και καλλιτεχνικές/λογοτεχνικές); Με ποιους τρόπους/τεχνικές/λόγους συγκροτείται η αναπαράσταση του καλλιτέχνη;

Για να διερευνηθούν τα παραπάνω θα εξεταστούν κομβικά έργα της δυτικής αλλά και της ελληνικής λογοτεχνίας (*Το άγνωστο αριστούργημα* του Μπαλζάκ, *Το δημιούργημα* του Ζολά, *Το πορτρέτο του καλλιτέχνη σε νεαρή ηλικία* του Τζόυς κ.ά) στα οποία οι

κεντρικοί χαρακτήρες είναι καλλιτέχνες και θα χρησιμοποιηθεί ως υπόβαθρο θεωρητικό υλικό γύρω από το ζήτημα.

Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 926

«Διαβάζοντας» εικαστικά έργα στη λογοτεχνία

Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Το μάθημα στοχεύει στη διαμόρφωση μιας πρώτης εικόνας για ένα παλαιό και τεράστιο ζήτημα, τη σχέση της λογοτεχνίας με τις εικαστικές τέχνες και ιδίως τη ζωγραφική. Πώς περιγράφουν οι λέξεις την εικόνα; Σε ποιο βαθμό επιχειρούν την πιστή απόδοση ή επαναπροσδιορίζουν/ επανεπινοούν/ προεκτείνουν και πώς το εικαστικό έργο; Πώς λεκτικοποιείται ο πίνακας ή το χρώμα, ιδίως στην περίπτωση από ένα εικαστικό και ταυτόχρονα ποιητή και πώς από έναν ποιητή;

Το σεμινάριο επικεντρώνεται σε χαρακτηριστικά λογοτεχνικά κείμενα -πεζογραφικά και ποιητικά- που εντάσσουν πίνακες: τους περιγράφουν ή διαλέγονται με αυτούς (π.χ. αφηγηματική περιγραφή του φανταστικού έργου της ασπίδας του Αχιλλέα, W. H. Auden: Musée des Beaux Arts, J. K. Huysmans: Σαλώμη του Gustave Moreau, ελληνική ποίηση: Καβάφης, Εγγονόπουλος, Δημουλά, Φωστιέρης κ.ά.) και παράλληλα υποστηρίζεται από θεμελιώδη θεωρητικά κείμενα για το θέμα. Αρχικά ξεκινώντας από την έννοια «έκφρασις» εστιάζει στη διαμεσική σχέση που συγκροτείται κατά τη μεταφορά/μετάφραση σε λόγο των εικαστικών έργων αλλά και τη δυναμική λειτουργία εικαστικών έργων ως φορείς πλοκής σε έργα της πεζογραφίας (Huysmans: τρίπτυχο του Isenheim ή *The Orgy* του Hogarth, Zola) όπως και στις απόπειρες λεκτικής πρόσληψης χρωμάτων (π.χ. σονέτο «Φωνήεντα» («Voyelles», 1883) του Rimbaud, πεζά ποιήματα του Huysmans).

Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 927

Δίκαιο, τέχνη και κοινωνία

Μαρία Χατζή, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού

Στο πλαίσιο του μαθήματος διερευνώνται ζητήματα που αφορούν τη σχέση δικαίου, τέχνης και κοινωνίας από μία διεπιστημονική οπτική. Το μάθημα δεν εστιάζει μόνο στους τρόπους με τους οποίους το δίκαιο ρυθμίζει την τέχνη και το ζήτημα της εικόνας, αλλά ιδίως στην έρευνα σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους ο νόμος και η δικαιοσύνη απαντούν στην τέχνη, καθώς και στη διερεύνηση της σχέσης τέχνης και καλλιτέχνη με τους ισχύοντες θεσμούς όπως έχουν διαμορφωθεί στη σύγχρονη εποχή

της παγκοσμιοποίησης και της τεχνολογικής διακινδύνευσης. Για τις ανάγκες του μαθήματος θα αξιοποιηθούν συναφή δεδομένα από επιστημονικά πεδία όπως το δίκαιο, η κοινωνιολογία της τέχνης, η κοινωνιολογία του δικαίου κ.ά.

Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 240

Ζητήματα διαχείρισης μουσειακής μονάδας: η περίπτωση της Εθνικής Πινακοθήκης

Διδασκαλία με ανάθεση Μιχαήλ Δουλγερίδης

Το μάθημα έχει ως σκοπό τη γνωριμία και εξοικείωση των μελλοντικών ιστορικών τέχνης με:

- α) Τις σύγχρονες τάσεις διαχείρισης μουσειακών μονάδων στη βάση του παραδείγματος της Εθνικής Πινακοθήκης.
- β) Τη διαχείριση των μουσειακών μονάδων ως χώρων δια βίου μάθησης και τις προεκτάσεις τους σε όλες τις κοινωνικές ομάδες συμπεριλαμβανομένων των μειονοτήτων (ΑμΕΑ, μετανάστες κλπ.).
- γ) Τη συμβολή της κοινωνιολογίας και της ψυχολογίας ως εργαλεία προσέγγισης του κοινού για τη διάχυση της πολιτιστικής ανάτασης και ευεξίας.
- δ) Την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών στην υπηρεσία της πολιτιστικής και πολιτικής του μουσείου (στην Ιαπωνία, για παράδειγμα, με καλώδια αλλά και με οπτικές ίνες μεταδίδονται πληροφορίες για όλες τις δραστηριότητες του μουσείου. Μια αέναη δυνατότητα γνώσης και ανάγνωσης των εκθεμάτων του μουσείου. Ακόμα σε αρκετά μουσεία η περιήγηση γίνεται εκτός των χώρων του μουσείου, με τη βοήθεια της τρισδιάστατης οπτικής εμπειρίας, VR / Intelligent Museum).
- ε) Το Marketing στους χώρους του Μουσείου.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΤΥ

Η πτυχιακή εργασία επικεντρώνεται σε ένα από τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα, η εκπόνησή της είναι προαιρετική και αντιστοιχεί σε μία Διάλεξη και ένα Σεμινάριο (7 + 9 = 16 ECTS). Το κείμενο πρέπει να έχει έκταση 10.000 – 12.000 λέξεις (με τις υποσημειώσεις). Ο φοιτητής δηλώνει υποχρεωτικά με αίτησή του στη Γραμματεία έως τρεις (3) βδομάδες μετά την έναρξη του Η' εξαμήνου το όνομα του επιβλέποντος με τον οποίο πρέπει να έχει έρθει ήδη σε σχετική συμφωνία. Στο περιεχόμενο της αίτησης περιλαμβάνονται: ο ακριβής τίτλος της πτυχιακής, ο επιβλέπων καθηγητής, η περίοδος υποστήριξης της πτυχιακής (εαρινή ή φθινοπωρινή

εξεταστική περίοδος), σχέδιο έρευνας (περίπου 500 λέξεις) με ενδεικτική βιβλιογραφία, καθώς και η σχετική συγκατάθεση και υπογραφή της αίτησης από τον επιβλέποντα. Η πτυχιακή εργασία υποστηρίζεται από το φοιτητή προφορικός σε τακτή ημερομηνία είτε κατά την εαρινή είτε κατά τη φθινοπωρινή εξεταστική περίοδο ενώπιον Τριμελούς Επιτροπής, που ορίζεται κατόπιν εισήγησης του επιβλέποντος με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Εάν ο βαθμός της εργασίας είναι κατώτερος της βάσης πέντε (5), ο φοιτητής πρέπει είτε να τη δηλώσει και να την εκπονήσει εκ νέου, είτε να επιλέξει αντ' αυτής μια (1) Διάλεξη και ένα (1) Σεμινάριο Η' εξαμήνου. Τρία αντίτυπα της πτυχιακής εργασίας κατατίθενται από το φοιτητή στη Γραμματεία μία εβδομάδα τουλάχιστον πριν την υποστήριξη (η ηλεκτρονική υποβολή της εργασίας είναι δυνατή, όχι όμως υποχρεωτική), ενώ δύο (2) αντίτυπα της εργασίας -ένα (1) σε έντυπη και ένα (1) σε ηλεκτρονική μορφή- μετά τις όποιες διορθώσεις έχουν ζητηθεί από την Τριμελή Επιτροπή, κατατίθενται μέσα σε διάστημα ενός (1) μηνός μετά την υποστήριξη στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

Για αναλυτικές **Προδιαγραφές Πτυχιακής Εργασίας** πατήστε [εδώ](#).

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τα σεμινάρια του Τμήματος ΘΙΣΤΕ είναι εβδομαδιαία, τώρα μαθήματα, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά, τα οποία προσφέρονται στο 3^ο και 4^ο έτος σπουδών. Κάθε σεμινάριο έχει διάρκεια ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου. Στόχος τους είναι να εξοικειώσουν ένα μικρό αριθμό φοιτητών –ελάχιστος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών τρεις και μέγιστος εικοσιπέντε– με τις βασικές αρχές της έρευνας μέσω της συγγραφής επιστημονικών εργασιών. Το αντικείμενο των σεμιναρίων είναι εξειδικευμένο και εστιασμένο στην πραγμάτευση σε βάθος επιστημονικών θεμάτων που άπτονται του γνωστικού πεδίου που καλύπτει το κάθε σεμινάριο. Η δήλωση παρακολούθησης του σεμιναρίου γίνεται από τον εκάστοτε φοιτητή απευθείας στον υπεύθυνο διδάσκοντα μέχρι και τη δεύτερη εβδομάδα από την έναρξη των μαθημάτων. Σύμφωνα με σχετικές αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος:

- 1. Η παρακολούθηση των σεμιναρίων είναι υποχρεωτική και επιτρέπονται μέχρι τρεις απουσίες.**
2. Σε ειδικές περιπτώσεις σοβαρού κωλύματος ή αντικειμενικής δυσκολίας ανταπόκρισης στην παραπάνω υποχρέωση (ασθένεια, επαγγελματική δυσκολία) θα πρέπει –είτε κατά την έναρξη των μαθημάτων (όταν το κώλυμα είναι προβλέψιμο) είτε αμέσως μόλις προκύψει αυτό– ο φοιτητής να έρθει σε

συνεννόηση με τον υπεύθυνο διδάσκοντα για να βρεθεί η βέλτιστη, κατά περίπτωση, δυνατή λύση, ώστε να μη χαθεί το μάθημα.

3. Οι διδάσκοντες δηλώνουν στη Γραμματεία τα ονόματα των φοιτητών που παρακολουθούν τα σεμινάρια, τρεις εβδομάδες από την έναρξη του αντίστοιχου εξαμήνου.

Ως προς τη δομή των μαθημάτων επισημαίνεται ότι, κατά κανόνα, προηγούνται εισαγωγικές εισηγήσεις του εκάστοτε διδάσκοντα, προκειμένου να γίνουν σαφείς τόσο οι θεματικοί άξονες του σεμιναρίου όσο και ζητήματα που αφορούν στη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας. Ο κάθε φοιτητής επιλέγει σε συνεργασία με τον διδάσκοντα ένα θέμα με βάση το οποίο θα συγγράψει την εργασία του, η οποία θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 3.000 και 4.000 λέξεων. Επίσης, κατά κανόνα, σε τακτή ημερομηνία, η οποία προκαθορίζεται από τον διδάσκοντα μετά την παράδοση των θεμάτων, ο φοιτητής προβαίνει σε προφορική παρουσίαση της εργασίας του –ανάλογα με τον βαθμό στον οποίο έχει προχωρήσει την επεξεργασία του θέματός του– ενώπιον των υπολοίπων φοιτητών που παρακολουθούν το σεμινάριο και ακολουθεί συζήτηση. Αποτελεί προϋπόθεση για τη συζήτηση οι φοιτητές να έρχονται προετοιμασμένοι σε κάθε συνάντηση, έχοντας προηγουμένως μελετήσει τη βιβλιογραφία που θα έχει ενδεχομένως υποδείξει ο διδάσκων.

Η γραπτή εργασία παραδίδεται εμπρόθεσμα στον διδάσκοντα είτε κατά την πρώτη είτε κατά τη δεύτερη εξεταστική περίοδο. Η μη παράδοση της εργασίας κατά την τακτή ημερομηνία συνεπάγεται την αποτυχία στο μάθημα και την εκ νέου παρακολούθηση το προσεχές εξάμηνο του ίδιου –εάν προσφέρεται– ή άλλου σεμιναρίου. Ο βαθμός του σεμιναρίου εξαρτάται από την ποιότητα της προφορικής παρουσίασης και του περιεχομένου της γραπτής εργασίας και από την ενεργό συμμετοχή του φοιτητή στις συζητήσεις, οι οποίες αφορούν τα ερευνητικά ζητήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο του σεμιναρίου.

ERASMUS

Κωδικοί Erasmus

Για εξερχόμενους φοιτητές / For outgoing students:

E-ΙΣΘΕΤΑ 001-499 «Ειδικά θέματα ιστορίας της τέχνης και της αρχιτεκτονικής» / Special Topics in History of Art and Architecture

E-ΦΙΤΑΕ 500-999 «Ειδικά θέματα φιλοσοφίας της τέχνης και ανθρωπιστικών επιστημών» / Special Topics in Philosophy of Art and Humanities.